VI. évfolyam, 44. szám 1950 október 27

Ludas Matyi

70 fillér

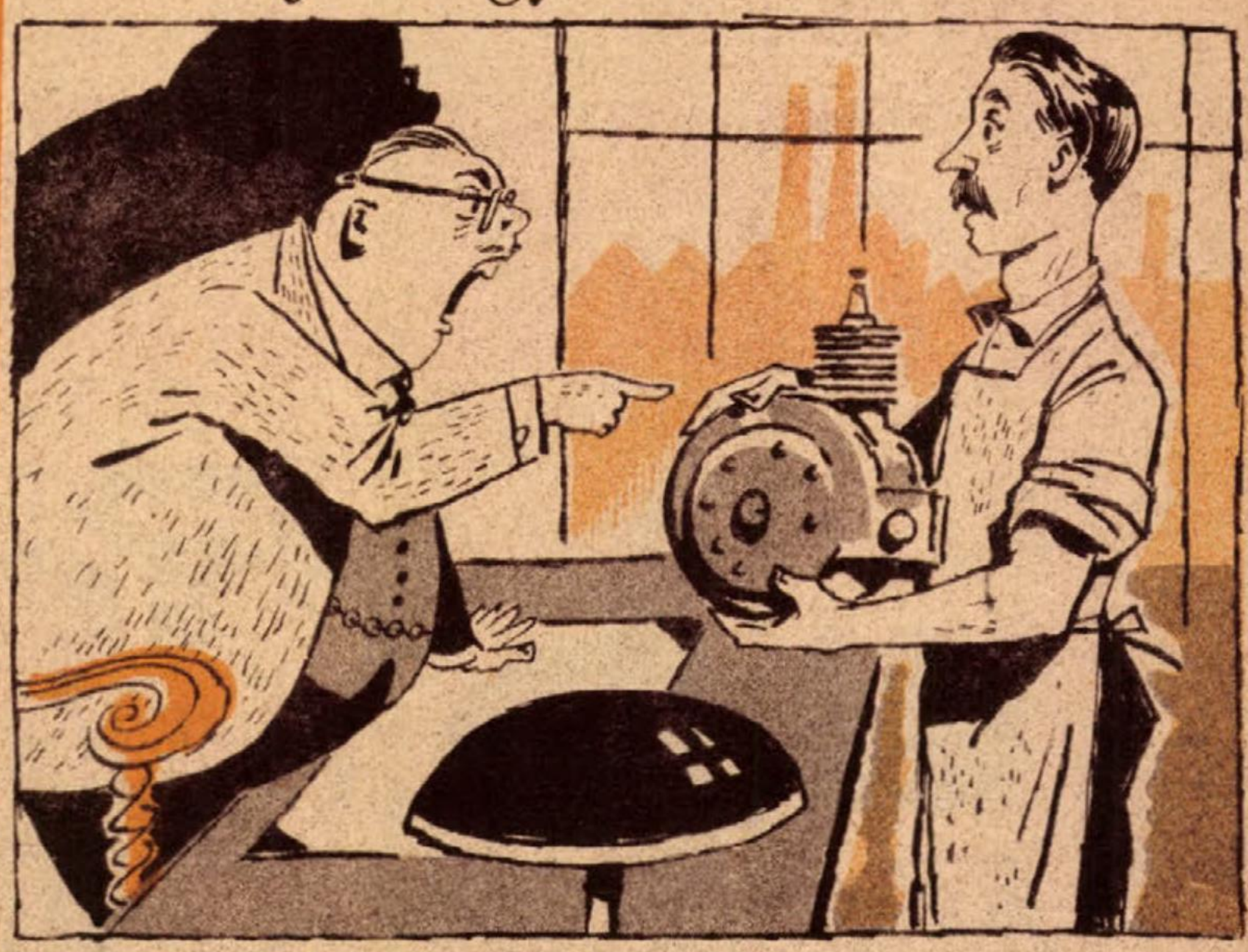
GYŐZÖTT A NÉP!

AMERIKAI „egyenlőség”

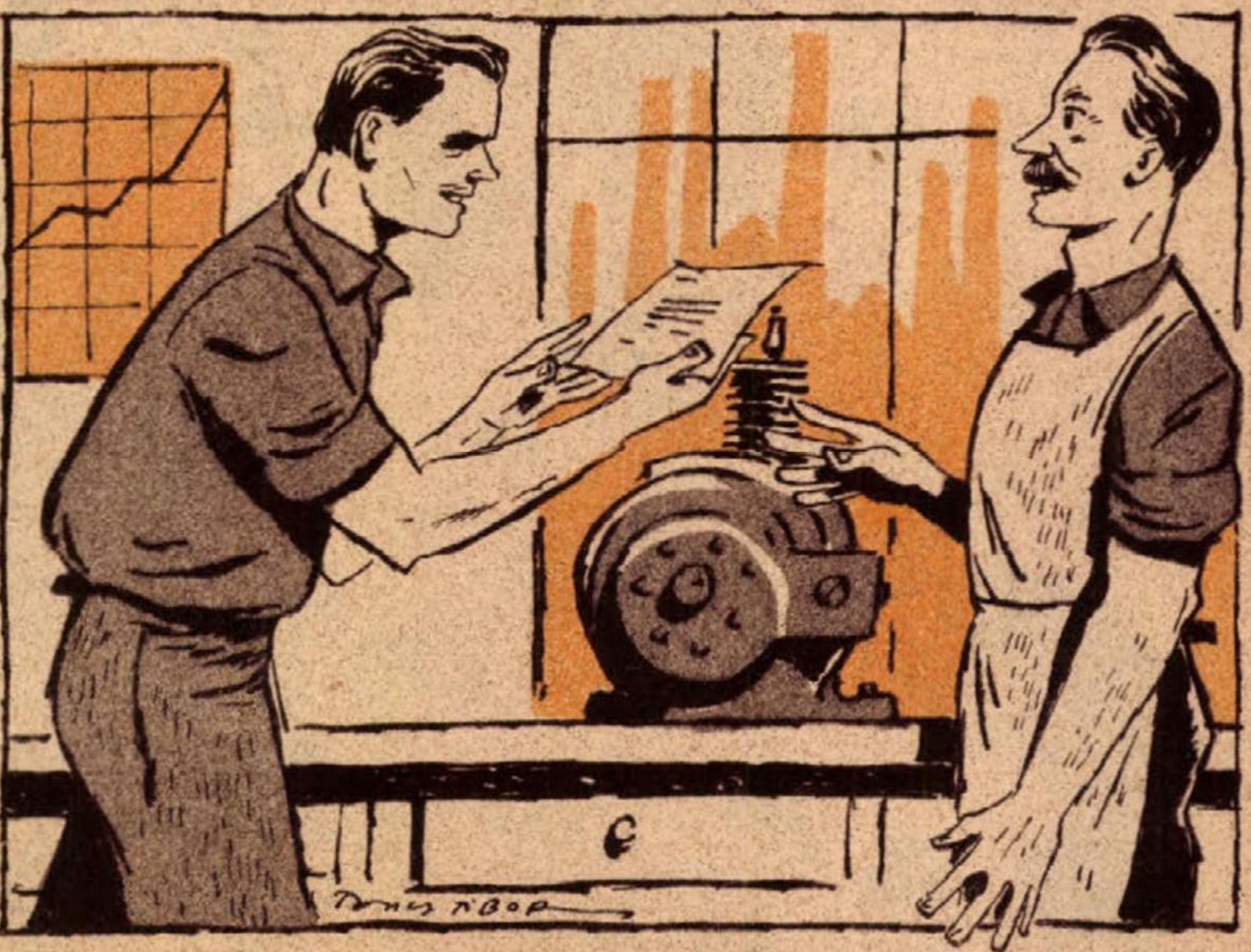

— Miért nem enged be? Én néger vagyok, de kitüntetett világháborús rokkant.
— Téved barátom. Maga kitüntetett világháborús rokkant, de néger.

Ujító egykor és most

Tőkés: Újítás? A mi drága anyagunkból? Nem kell! Az anyag árát pedig levonjuk a hetibéréből!

Übé-elnök: Újításod továbbfejlesztésére ezer forint újítási előleget utalt ki számodra a gyárvezetőség.

AMERIKAI KULTÚRA

A filmproducer: A lába megfelel, kisasszony. És hogy tud halálhörögni?

Egy és más

(Szavankint 50 fillér.)

Az ember nagyon sokat fecseg feleslegesen. Például pusztán azért, mert melléül a villamoson egy régi és érdektelen isme-

rőse: A baloldalomon ülő öreg nénivel eszembe sem jut diskurálni, de mert tudom, hogy a jobboldalomon Baján Rudi ül, egy régen meghalt barátom sógora, hosszú beszélgetésbe kezdünk, s méghozzá nem is a megboldogultról, hanem az esőkabátok előnyéről, amiről pedig a nénivel is diskurálhattam volna. Ez a Baján Rudi is beszél, egyre beszél, rémes — gondolom magamban — mi lesz, ha majd már tettetni sem tudom, hogy odafigyelek. Baján Rudi arról beszél, hogy el akar adni valamit, hosszan magyarázza, hogy mit és milyen az a valami, mért akarja eladni s hogymint történt a dolog, hogy most el akarja adni. S a szóáradat végén közli, hogy megfogalmazott egy apróhirdetést a dologról, tömören és röviden, mert szavankint 50 fillérbe kerül. És megkér, olvassam el, érthető-e. Elolvasom. A fogalmazvány remekmű, a velős beszéd követendő példája. Két másodperc alatt értem azt, amit egy negyedóráig magyarázott fecsegve.

Ha legközelebb összeakadok egy ilyen Rudival, csak szavankint 50 fillérért hallgatom végig. Elvégre ha már a papír sem türelmes, én mért legyek az?

(Utcai mérleg).

A Délamerikában élő tatu nevű különös állat egy őskori lény egyenes rokona. Valahogyan itt-felejtődött egy olyan korból, amely már rég elsüllyedt az idők tengerében. Nekem az utcai mérlegekről mindig a tatu jut az eszembe. A körúton 1945. tavaszán jelentek meg a mérleges nénik, az infláció virágjában. Akkoriban nem volt érdektelen, hány kilót tudott átmenteni az ember önmagából, arról nem szólva, hogy a mérlegre

pénzt lehetett kiadni, ami roppant vonzóvá tette. Ma azonban a pénznek értéke van, az ember olyan kövér, hogy nem mer a mérlegre állni, s a mérleges nénik mégis ott ülnek a körúton. Ideje volna műemlékeknek nyilvánítani őket.

(Ropogós perec.)

Megmondom nyiltan: szeretem a ropogós perecet. Ha a perec nem friss (márpedig a perec ritkán friss), könnyebben megbocsátom, mintha nem ropog. Nem hiszem, hogy különc volnék, a perec ropo-

gása általános követelmény. Ha nem így volna, nem árulná minden pereces „ropogós a perec” jeligével a portékáját. Vasárnap vettem egy perecet és megkérdeztem:

— Ropogós?

A pereces ingerülten felelt:

— Nem garantálom. — És mert látta, hogy megsértődtem, a következőket mondta el: — A napokban vesz kérem egy úr nálam egy perecet, kérdi ropogós-e, mondom hogyne. Erre egy pillanat múlva utánam siet a fél pereccel, hogy becsaptam, nem ropogós, puha mint a makaróni. Elveszem a perecet tőle, beleharapok, ropog az kérem, mint a parancsolat. Kiderült, hogy a vevő nagyothall. Az ilyennek aztán ropoghat a perec, hiába.

„Hiába van, mint süketnek a ropogós perec.” Egész jól hangzik. Beküldöm az Akadémiára, közmondásnak.

Tabi László.

A múzsa csókja

Kvan-O-Dik elvtárs a Koreai Népköztársaság budapesti követe, aki megjelent a „Régi Korea Művészete" című kiállítás megnyitásán. A közönség nagy szeretettel ünnepelte a hős koreai nép képviselőjét.

Az utasellátó

nyugati-pályaudvari éttermében

— A tizenkettő harmincas vonatot lekéstem, mert nem hozták az ebédemet. Remélem, a négytizessel elmehetek.

— Valószínűleg kérem, ha a kész ételekből tetszett választani. Ha a frissen sültekből, akkor csak az éjfélivel.

Ettől az elvtárstól tanuljunk!

— Hová azzal a naptárral, szaktárs?

— Megyek egy 1951-esre kicserélni, mert ez nekem már betelt...

Samu bácsi a borbélynál

— A szakállamat stuccolja jó rövidre. Tudja, mostanában állig vagyok felfegyverkezve és nagyon birizgál...

Tito palotája előtt

— Miről van szó, uram, én olcsóbban megcsinálom...

KÜLÖN tudósítás

Mint ismeretes, Truman és MacArthur személyesen nem ismerték egymást, mert amikor az elnök az ismeretlenség és a piszkos kis üzletek homályából a közutálat és a még piszkosabb nagy üzletek porondjára lépett, MacArthur már japán-császári teendőivel volt elfoglalva távolkeleten. Egy ízben ugyan a nagy Harry magához kérette vitéz tábornokát, mire az a következő hódolatteljes kijelentéssel hárította el a megtiszteltetést: „Jöjjön ide az a vén textiles, ha akar valamit!"

A közelmultban azonban mégis létrejött a találkozó Wake szigetén. A nagy eseményt a következő táviratváltás előzte meg: „Arthurkám! Csütörtökön délben várj a hajóállomáson az óra alatt. Ismertetőjelem: bal kezemben három szál liliomot tartok. Ölel: Harryd." Mire a válasz: „Harrykám! Epedve várlak! Engem könnyen fel fogsz ismerni, mert Rug-Fix rágógumit rágok és mögöttem egy Tennó nevű japán császár és háziszolga viszi a napernyőt. Egészen a tiéd: a te Arthurod."

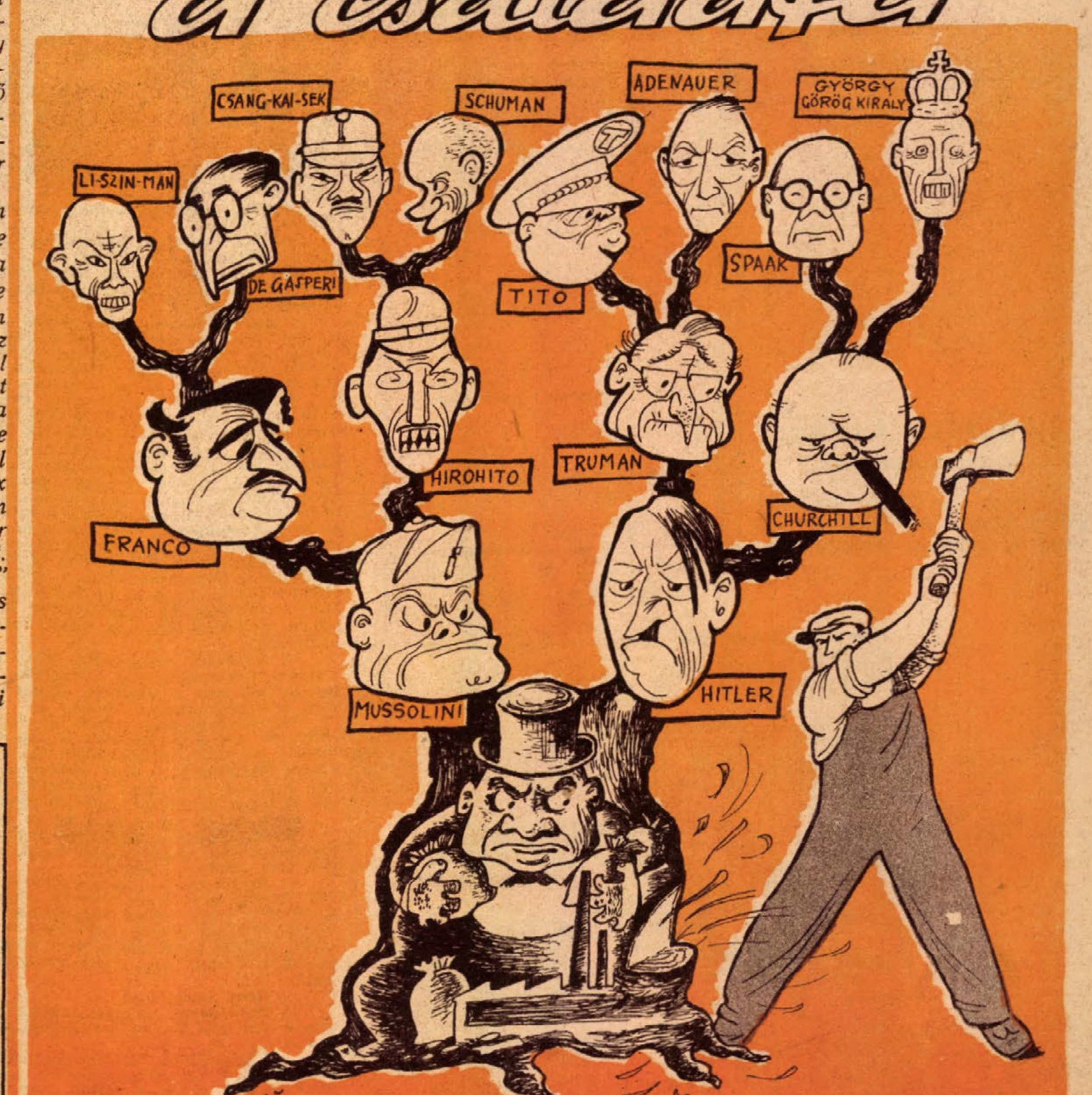
Végre eljött a találkozás nagy napja, amelyet a gengszterek, fegyvergyárosok és temetkezési vállalkozók munkaközössége azóta már a nemzeti ünnepek sorába iktatott. Harry S. Truman kilépvén a hajóból, rövid szemlélődés után felismerte MacArthur tábornokot, akit „Keblemre öreg hóhér!" felkiáltással hátbavert, mire az USA haderők legfőbb parancsnoka lenyelte a rágógumit. Később Truman a farzsebébe nyult és több kitüntetést, valamint némi készpénzt nyujtott át a tábornoknak, mire ő az elnök füléhez hajolt és viszonzásképpen elárult néhány biztos tőzsdetippet.

Maga a tanácskozás zárt ajtók és nyitott konyakosüvegek mellett folyt le és mindössze két óra hosszat tartott, mert jóból is megárt a sok. Ezalatt a két nagy ember megegyezett abban, hogy a világbéke immáron tarthatatlan és rosszul jövedelmező dolog, tehát célszerűnek látszik egy kis háború, amelynek során fel lehet perzselni a világot, ki lehet irtani néhány millió felesleges embert, zsebre lehet vágni néhány millió kevésbé felesleges dollárt — ami már magában véve is remek időtöltés két unatkozó öregúr számára, akinek rossz az emésztése, podagrája van és különben sincs már sok öröme az életben.

Ludas Matyi

Főszerkesztő: **GÁBOR ANDOR**
Felelős szerkesztő: **GÁDOR BÉLA**
Szerkesztő: **TABI LÁSZLÓ**
Kiadja a Szabadság Lapkiadó-vállalat.
Felelős kiadó: **GOLACS ERNŐ**
Szerkesztőség:
Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Telefon: 127—750, 128—031.
Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3.
Telefon: 143—012, 143—017.
Nyomatott
a Budapesti Szikra Nyomda offset-körforgógépén
V., Honvéd-utca 10.
Felelős nyomdavezető: Radnóti Károly

A családfa

Fiatalok oldala

EZ AZ IFIK BÜSZKESÉGE IS!

— No öcsi, meg tudod-e mondani, hogy mi folyik Dunapentelénél?
— A Duna, de az semmi, mert a nagy vasműépítkezés is ott folyik...

Dezsőkével az áruházban

Tizéves unokaöcsémmel, Dezsőkével, elmentem az Úttörő Áruházba. Dezsőke kissé koravén, én viszont sokak szerint kissé gyermeteg lélek vagyok, — így aztán remekül megértjük egymást.

Amint beléptünk a csodaszép áruházba, bámulatomban szédülten csetlettem-botlottam. Szerencsére velem volt Dezsőke:

— Ne mászkálj össze-vissza — szólt rám idegesen, — az ilyen nagy áruházat szisztematikusan kell végignézni. Igazat adtam neki és megindultam a nyomában. Hátraszólt:

— Aztán ha elveszel, csak menj be ide a gyermekmegőrzőbe és kerestess engem a megafonon.

Amint szájtátva bámultam végig a sok csodát, titokban nagy tiszteletet éreztem Dezsőke iránt. Hiszen, amikor én annyi idős voltam, mint ő, akkor engem hátulgomboltak a grundon, ez a kölyök meg itt büszkén lépked és tudja, hogy itt minden érte van, neki készült, az övé.

Az emeleten hosszasan alkudtam egy olyan helyes kis szőrmackóra, amelynek ha megnyomják a hasát, azt mondja: „Mu". Dezsőke viszont vett egy pár vastag gyapjúzoknit, jó az ilyesmire még idejében ősszel gondolni, magyarázta.

Később betértünk a liliputi söntésbe, ahol megtízóraiztunk: én tejet ittam kiflivel, Dezsőke paprikásszalonnát evett bicskával. A legfelső emeleten Dezsőke elmagyarázta nekem a „Hogyan lett az ember óriás" c. színes mozgóképsorozatot, majd bevitt a moziba is.

Kifelé jövet megpillantottam egy gusztusos kis fodrászüzletet:

— Kérnék egy borotválást — léptem be. Kinevettek és közölték velem, hogy ők nincsenek berendezve szőrös vendégekre. Éreztem, hogy mögöttem Dezsőke fülig pirul szégyenében.

— Ne vegyék rossznéven — próbált mentegetni — de ez a bácsi most van itt először. — Aztán kézenfogott és sietve kicipelt az Áruházból. Az utcán sóhajtva törölte meg a homlokát:

— Téged se hozlak többé gyerekek közé, lépten-nyomon blamálod az embert.

n. z.

A Népi Tanácsok sikere

— Bácsi, mi is felek vagyunk! Bepanaszoljuk a házirat, mert elvette a labdánkat!

Az Úttörő Áruház nagy sikere

— Most már értem, hogy miért Úttörő Áruház ez! Mert utat kell törnie az embernek, hogy bejusson!

Margitka és Jemeljuska

Margitka, a kislányom, nyolcesztendős, szőke s kékszemű.

Jemelja (becézve Jemeljuska) az Állami Bábszínház új darabjának a főhőse.

Hogy hogyan kerültek ezek össze, Jemeljuska és Margitka? Margitka ment el a Bábszínházba és nem Jemeljuska jött el az Üllői-útra.

A Jemeljuskáról szóló darab címe: A csuka parancsára. Röviden az a meséje, hogy Jemeljuska, aki igen derék legény, kifog a folyóból egy csukát. A csuka elkezd rimánkodni, hogy engedje őt szabadon, cserébe elárul neki egy varázsigét, amelylyel mindent megcsinálhat, amit akar. Jemelja hajlik a jó szóra és megkapja a varázsigét, amely így hangzik: A CSUKA PARANCSÁRA ÉS AZ ÉN KÍVÁNSÁGOMRA ... A jószívű Jemeljuska mindjárt elkezdi hasznát venni a varázsigének, boldoggá tesz mindenkit maga körül. A csuka parancsára és az én kívánságomra legyen szép prémeskabátja az édes anyámnak! — mondja. Aztán: A csuka parancsára és az én kívánságomra fenekeld el jogar a gonosz cárt — mire a cárt a saját jogara jól megrakja.

Margitka moccanás nélkül, gyönyörűséggel nézte Jemeljuska történetét. Még a ruhatárból is vissza akart fordulni, hogy hátha csinál még valami varázslatot Jemeljuska. Az Izabella-utca sarkán megálltunk, várva a harminchármas buszt, amely elég ritkán közlekedik.

— A csuka parancsára és az én kívánságomra jöjjön a harminchármas — mondta Margitka izgatottan és mit tesz a véletlen, abban a pillanatban feltűnt a harminchármas busz.

Margitkával attól a perctől kezdve nem lehetett bírni. A csuka parancsára és az én kívánságomra legyen tíz deka töltött málnám — mondta rögtön, ahogy leszálltunk és akik ismerik a varázslatok erejét, egy pillanatig sem kételkedhetnek benne, hogy lett is neki. Aztán már minden mondatát így kezdte:

— A csuka parancsára és az én kívánságomra...

Nyolc órakor a feleségem parancsára és az én kívánságomra végre aludni ment. Amikor elbúcsúztam tőle, odahajolt hozzám.

— Apucikám — súgta izgatottan —, ha én tényleg fognék egy olyan csukát, mint Jemelja, én azt kívánnám, hogy neked legyen egy új töltőtollad, ne olyan, amelyik mindig belefolyik a zsebedbe, hanem olyan, amivel jókat tudsz írni. Nem volna nehéz, ha az ember tudna egy olyan varázsigét, ugye apucikám?

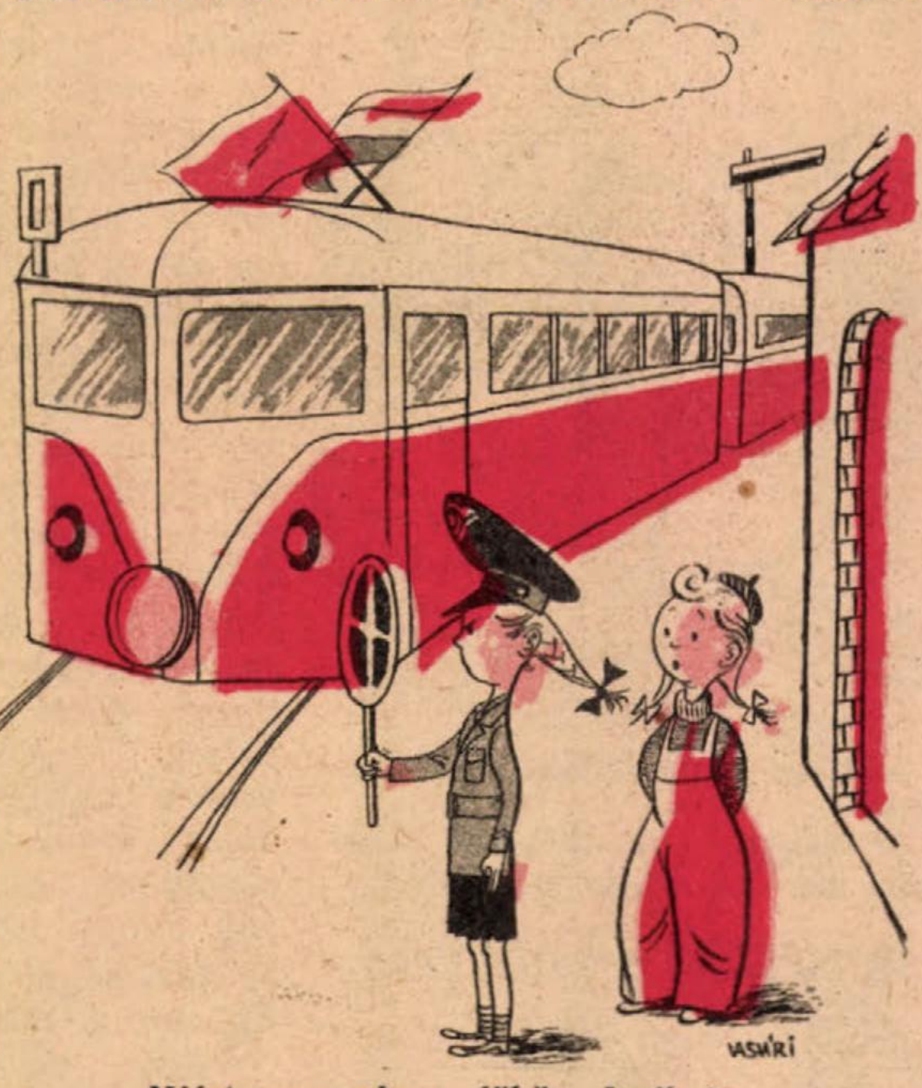
— Nem, kislányom.

— Te ismersz minden embert, apucikám! Mondd meg mivel lehetne minden embert a világon boldoggá tenni?

— Megmondom kislányom, de el ne felejtsd valahogy! A csuka parancsára és a mindnyájunk kívánságára Truman bácsi meg a többi háborús uszító menjen a pokolba!

Gergely Miklós

Árut is szállít az Úttörő vasút

— Miért vagy olyan dühös, Jucika?
— Spenótszállítmány volt...

KÉZENFEKVŐ

— Minek a ketrec, gyerekek?
— Vadgesztenyét gyűjtünk...

Az MHK dícsérete

(Dráma dalban elbeszélve)

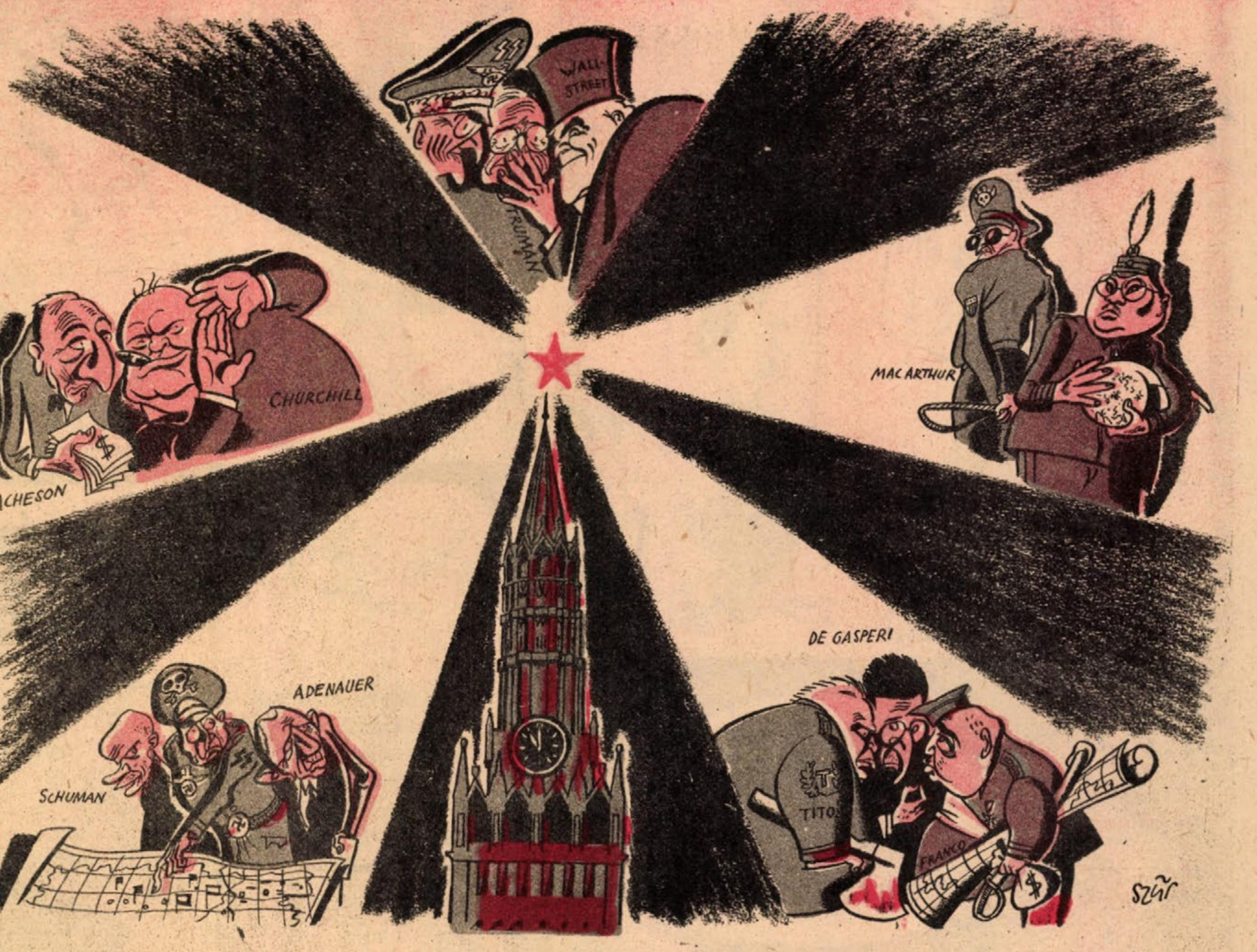
Juci, Pista szaktársak az üzemben.
Barátságot tartanak ők üzemben.
E barátság igen könnyen megszakad;
Összevesznek Juciék egy perc alatt.
Juci mondja: — MHK-ra nem megyek!
Cukrászdában inkább krémest rendelek.
Indiánert szopogatni víg dolog.
Gyere, Pista, várnak ott a mignonok!...
Pista mondja: — MHK-zni kellene.
Aki délceg, sokkal több a kelleme.
Nem mondom, hogy a cukrászda rossz dolog.
De én inkább hízás helyett sportolok!...

Ahogy mondják, úgy is tesznek a társak.
Juci szépen nekifog a hízásnak.
Pista viszont növeszt széles vállakat,
Büszke is rá a Nemzeti Vállalat.
MHK-nál megismeri Mancikát,
Aki 120 centimétert ugrik át;
S üzemben is normán felül teljesít.
Ez az, ami egy Pistát fellelkesít.
Pista mondja: — Juci lelkem, áldjon ég!
Tebelőled s a krémesből már elég.
MHK-nál akadt egy jobb partnerem,
Akivel a boldogságot megnyerem!...

Azóta már, ha a hírem nem hamis,
MHK-zik rendületlen Jutka is.
Belátta, hogy tornázni kell olykor, óh,
Mert a legjobb férjanyag a sportoló!
Az a nejét a tenyerén hordja ám.
Nincs akadály egy erős férj oldalán.
Megbirkózik mindenféle bajjal az.
MHK-zó férjre soha nincs panasz.
Bármibe fog, sikerülnek tervei.
Ellenségét okvetlenül megveri.
Ha megnősül — nem kell hozzá extra jós, —
Gyereke már a pólyában hat kilós!

K. TÓTH LENKE

A moszkvai békekonferencia

Newyorki hajnal

— Mit alszik itt? Mit gondol, ez hálószoba?!
— Nem is demokrácia!

Az Ő jelöltjeik

Harry Pinkerton

A Republikánus Párt képviselőjelöltje. Kora ifjúságától kezdve nagy érdeklődést tanusított a közügyek iránt, közveszélyes tevékenységével közutálatnak örvendett. Ez szilárd jellemre vall: nem vadászott olcsó népszerűségre. Az olcsó dolgokat általában nem szerette, városi képviselő korában is egyike volt a legdrágábban megvesztegethető politikusoknak. Mindig nevezetes volt bölcs mérsékletéről, kiegyensúlyozó politikájáról. A háború alatt az angoloknak repülőgépet szállított, a németeknek légelhárító ágyút. Ő maga mint az amerikai hadsereg ezredese vezette a nagy rézkampányt a Wall Streeten. Sokoldalúsága közismert. Van neki vasgyára, kaszinója, mozija, nyilvános háza, bankja és fehérneműtisztító üzeme. Az amerikai életforma törhetetlen híve, az „Üsd a feketéket" nemzeti társaság elnöke, a Ku Klux Klan csuklyaviselésre jogosult levelező tagja, a Taft-Hartley törvény segédfogalmazója és az FBI tiszteletbeli ügynöke. Tiszteli és becsüli a szegényeket és nem sérti meg őket pénzzel. Hirdeti, hogy Amerika a lehetőségek hazája: rengetegen vannak, akik tányérmosogatással kezdték és törölgetéssel végezték. Minden tehetség, vagy tisztesség nélkül képviselő, szenátor, tábornok, vagy elnök is lehet valaki. Harry Pinkerton kulturált ember, állandóan a csekkönyveit bujja, szereti a művészek társaságát, meghívta magához Shakespearet, Poet és Emersont, bár még nem kapott választ a meghívásra.

A bajusz mindent megmond

„Szépen fejlődő filmgyártásunk egyik fő hibája, hogy még nem tette magáévá a Szovjetúnió módszerét, ahol köztudomásúlag egy-egy film elkészítésénél gondos, körültekintő művészi tanulmányokat végeznek és a legalaposabban elmélyednek a felvételre kerülő anyagban. Hogy ennek a hiányosságnak a kiküszöbölésére még nem sok történt, azt bizonyítja egyik gyakran foglalkoztatott kitűnő színészünk esete is, aki baráti társaságban, a Művészeti Szövetségek Házában, így beszélte el filmfelvételeinek egy napját:

„Éjfél felé, amikor hazaérkezem a színházból, telefont kapok a filmgyárból: Ennyit mondanak a drót túlsó végén:

— Holnap forgatás, reggel 6-ra kocsi megy érted.

½6-kor felkeltetem magam a vekkerrel. Percek alatt megmosakszom, felöltözködöm, megreggelizem. Szaladok le a kapu elé, ahol tíz percet várok. Végre feltűnik egy robogó autó, amely pillanatra lassít csak a házam előtt. Ajtaja kinyílik, vezetője odakiáltja nekem:

— X. Y. művész úr?

— Az vagyok, — felelem.

Beugrom a kocsiba, amely száguldva elvisz harminc kilométernyire Pesttől, ismeretlen vidékre. Egy falu főterén megállunk. Emberek rohannak nekem, kirángatnak a kocsiból, belöknek egy házba, ott nekemesik a fodrász, kifesti az arcomat és bajuszt ragaszt az orrom alá. Namármost...

Abból, hogy a bajusz vége felfelé, vagy lefelé kunkorodik, tudom meg, hogy ma a „Felszabadult föld"-ben szerepelek-e, vagy a „Kis Katalin házasságában".

Imperialista híradó

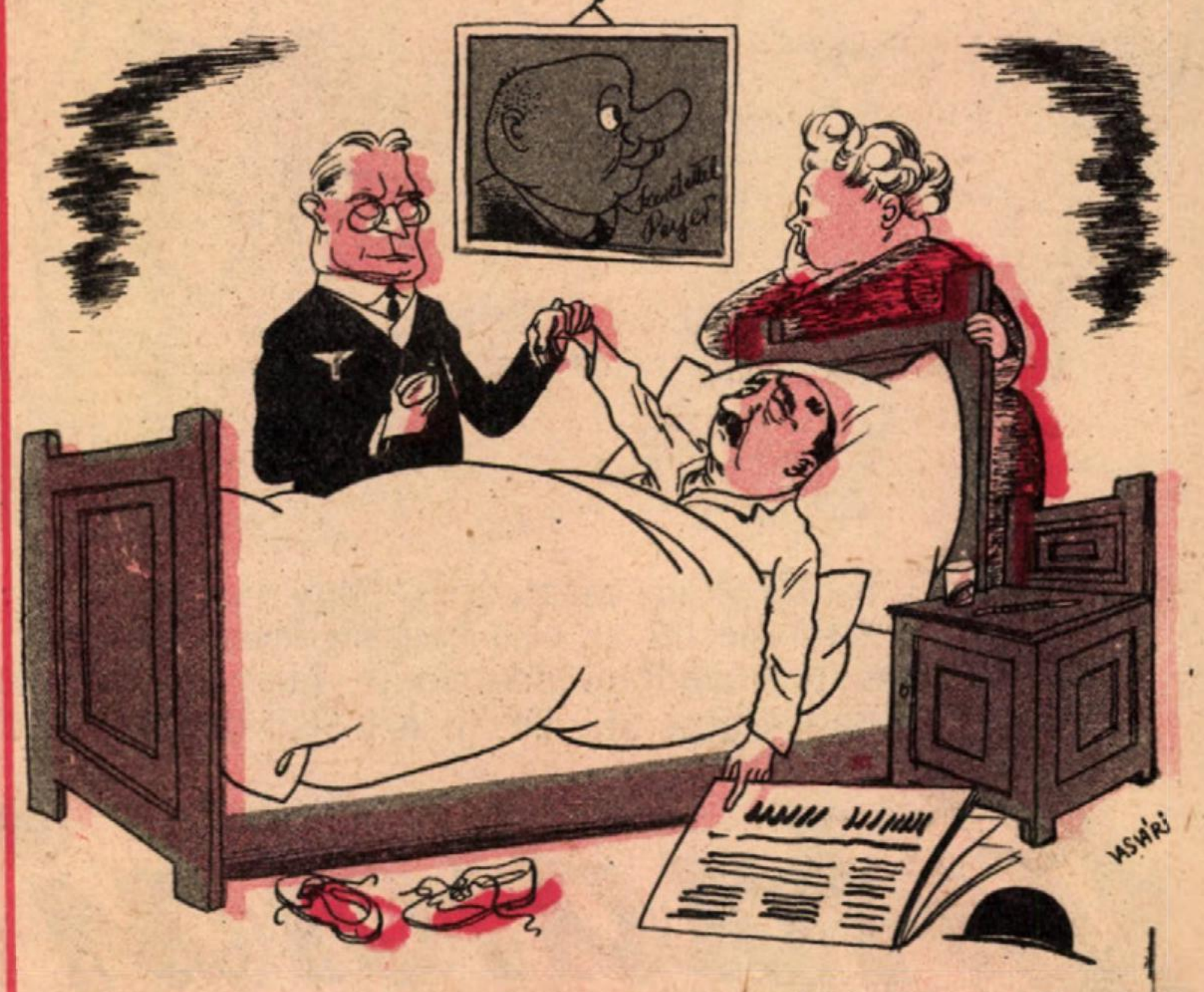
Washington

Truman az újságírók előtt azzal indokolta a legújabb adóemelést, hogy Amerikának sokba kerülnek az emberbaráti intézmények.

— Miért kerülnek sokba az emberbaráti intézmények? — csodálkozott az újságíró.

— Na hallja? Egymillió dollár értékű bombát szórtunk le két nap alatt a koreai kórházakra és bölcsődékre....

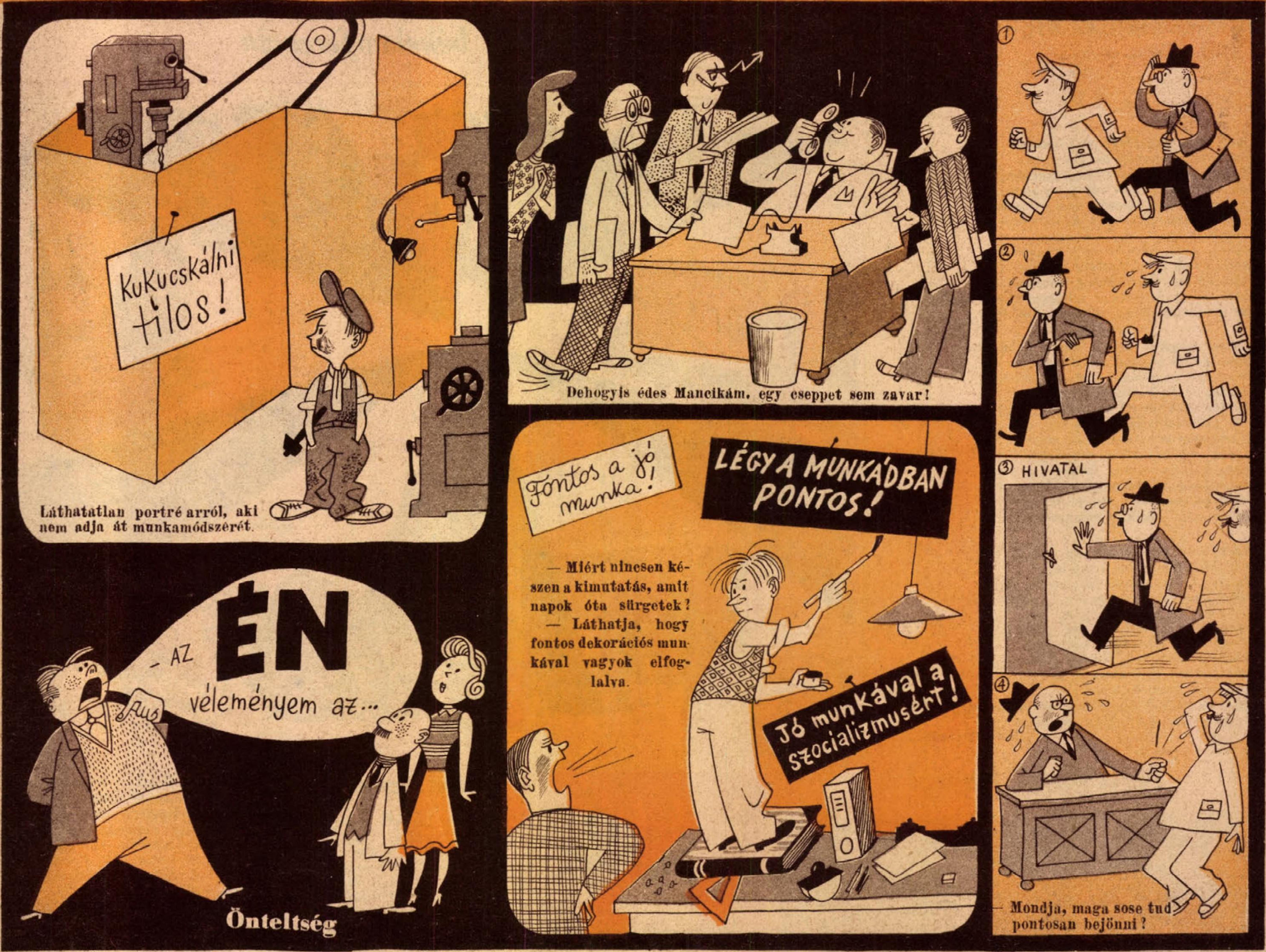
Jobboldali Szoc. Demeteréknél

Orvos: Asszonyom, nagy könnyelműség volt, hogy a kezébe adták a Statisztikai Hivatal jelentését az 1950. III. negyedévi eredményekről.

AMINEK NEM SZABAD LENNIE

Kasso-Kaján folytatólagos, rajzos kritikája termelésünk és kultúréletünk néhány hibájáról, azzal a céllal, hogy ezek a hibák mielőbb megszűnjenek.

— Nem megmondtam maguknak, hogy ne vessék el az őszit?
— Megmondta, de mi az első hallásra leszavaztuk.
— És nem megmondtam maguknak, hogy ne szavazzanak le a Tanácsra?
— Megmondta Zsíros úr, de mi azt első hallásra elvetettük.

fáradtolaj gyűjtéssel is az 5 éves terv sikeres végrehajtását szolgálod!

Kis emberek közelről

Heuss

Heuss, a Nyugatnémet Bábállam elnöke, Hitler közvetlen munkatársa volt.

Ha megkérdezik tőle, nem volt-e nehéz megszokni az új főnököt, Heuss mosolyogva szokta felelni:

— Truman angolul csinálja azt, amit a boldogemlékezetű Führerem németül csinált. Nekem pedig kitűnő nyelvérzékem van.

A multkor egy újságíró megkérdezte tőle, hogy nem túlságosan nehéz feladat-e Nyugatnémetország kormányzása.

— Egyáltalán nem nehéz — felelte Heuss önérzetesen. — Fejjel kell dolgozni, ennyi az egész.

— Hogyhogy? — kérdezte az újságíró.

— Ha az amerikaiak azt mondják, hogy elviszik valamelyik gyárunkat, bólintani kell a fejemmel, ha a nyugatnémet munkások jogot és kenyeret kérnek, meg kell csóválni a fejemet.

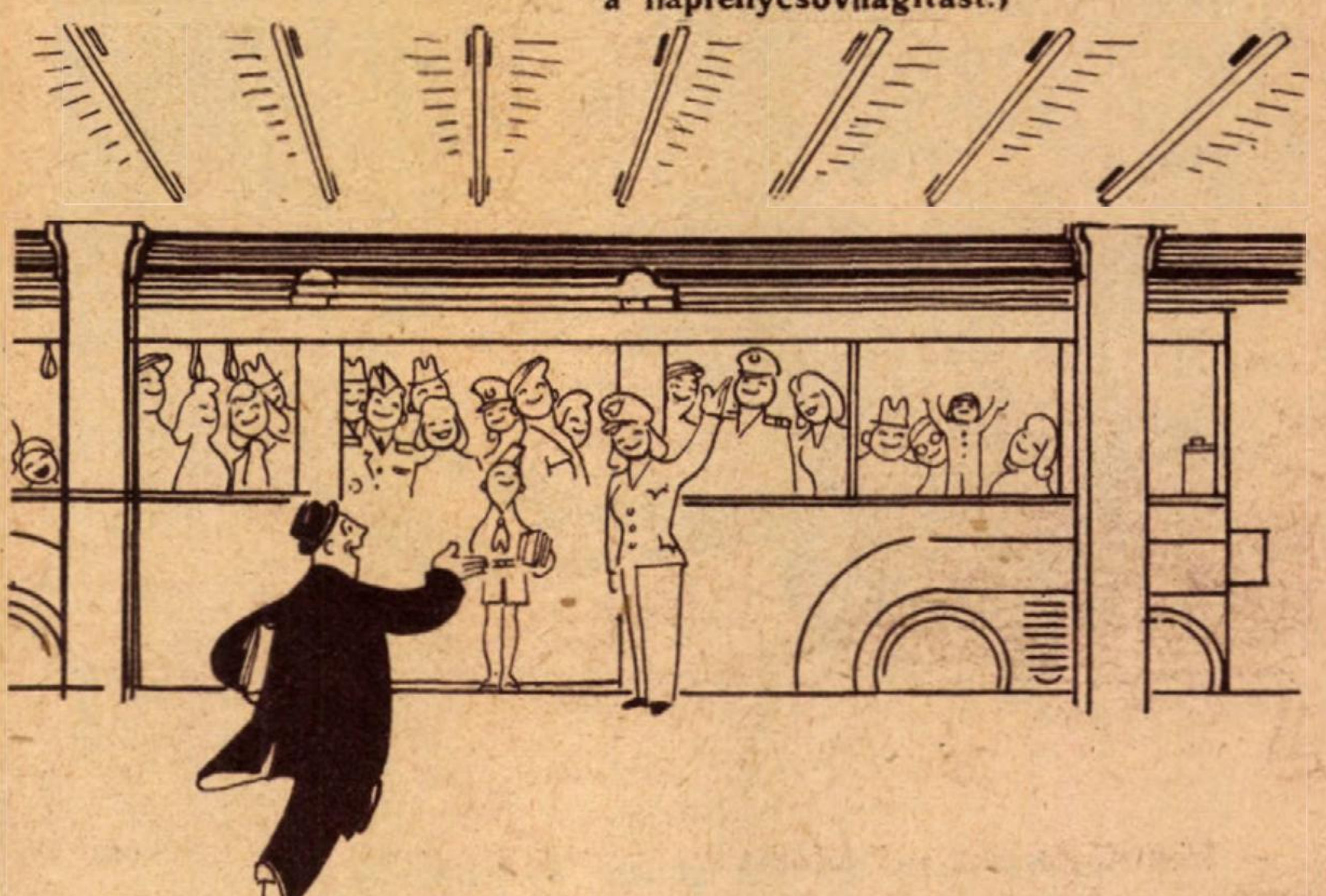
JAVASLATUNK

melynek alapján a felújult költözködési lázban az egyes irodák menetközben is zavartalanul végezhetik munkájukat.

„F"-lámpák a Földalattin

(A földalatti megállóhelyeken bevezették a napfénycsővilágítást.)

— Mi történt magukkal? Azelőtt olyan morcosak voltak, most meg mind kedvesek és vidámak!
— Hja kérem, most már hozzánk is eljutott a napfény...

(x)

TEHERPRÓBA

Truman: Még lehetne valamit rárakni!

Forgalmi akadály

Írta: Szép Ernő

Mindennapos dolog a városban. A villamos megáll az emberrel, nem mert megállóhely jött, hanem mert nem tud tovább menni. Forgalmi akadályról van szó.

Persze az utas mind kiváncsi rá, mi van odakint: aki ül, az orrát az ablakhoz nyomja, aki áll odahajol, úgy les kifelé. A fuvarosszekér kocsisa áll már a bakon, gyü! nee! hőő! és sújtja az ostorral a lovait, és csúnyán gorombáskodik velük, majd leszáll, belékap az egyiknek a kantárszárába, és jólismert indulatszavakat hallatva igyekszik az állatokat mozdúlásra birni.

Egypár személy a kocsiban, azok közül akik felállottak, visszaül. Egynéhány utas pedig leszáll, odalenn várni a fejleményeket. A kalaúznő is odalenn áll már, sőt a kocsivezető is leszáll. Ajjaj, ez hosszú nóta lesz, biztosan el fogok késni.

Ennek a vastag bácsinak is sürgős dolga lehet, leszól az idős asszonyhoz aki kosarat tart az ölében:

— Borzasztó, éppen mikor így siet az ember!

A legtöbben odalent állanak, járkálnak, nem tudják mi lesz, ilyenkor senki nem tud okos lenni.

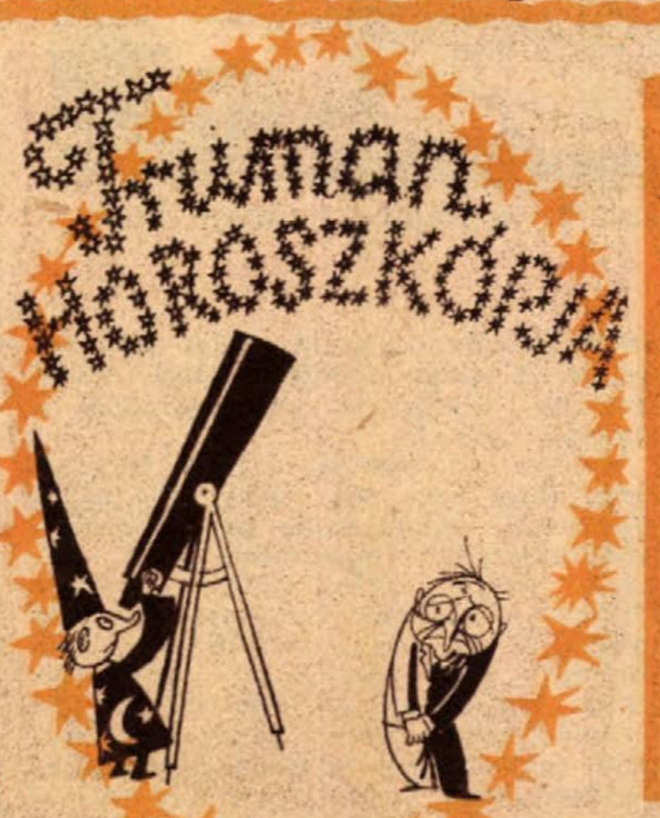
A mi kocsink mögött kilenc kocsi áll már. Azokról is kezdenek leszállogatni.

Söt a mi kocsinknak, meg a következőknek az utasai is, látom, kezdenek felmenni a járdára, gyalog haladni tovább.

Aki leszállott és indul gyalogosan, az mind vissza-visszapillant, hogy ha a kocsi indúlni találna, még idején fel tudjon szállani.

Magam is leszállottam; de megrögzött optimista vagyok, hiszem, hogy rögvest indul a kocsi, hát még maradok. És azért se indulok, mert készülnöm kell, a kocsi után való futást meg a felugrást, eltiltotta a doktor. És attól is félek, hogy felbukom, comb-, nyaktörést kapok. Mert amilyen nagy optimista vagyok, éppen olyan nagy pesszimista is vagyok.

Truman horoszkópja

— Mr. Truman, felolvashatom az asztrológus mai horoszkópját?

— Olvassa . . .

— A mai nap első negyede a Bika jegyén halad keresztül. A Vénusz kiegyenlítő hatása azonban érezhető. Ez a kedvező befolyás azonban negyedkilenckor megszűnik . . .

— Hiszen már félkilenc!

— Valóban, Mr. Truman. Ezért az asztrológus szerint ma nem szabad semmiféle ügyletbe fogni, utasításokat adni.

— Micsoda? Most akartam utasítani MacArthurt, hogy végeztessen ki 1000 szöuli gyereket.

— A horoszkóp megállapítja, hogy amikor a nap az ikrek jegyébe lép, az idő kiválóan alkalmas érzelmi kapcsolatok létesítésére. Ez déli két óra.

— Megbolondult? Akkor a feleségemmel ebédelek.

— A zodiakus jelek szerint a délutáni napszak pénzügyi művelet lebonyolítására alkalmatlan, mert a csillaghatás romboló jellegű.

— Hiszen délutánra rendeltem ide a Wall-street urait és a jutalékok, izé . . .

— Este a nap a vízöntő jegyében hanyatlik le, ezért nem ajánlatos olyan kezdeményezést folytatni, ami bukott emberek felemelkedéséhez vezethet.

— Azt a mindenit. Az igazságügyi államtitkárt vártam, aki előterjesztést akart tenni, hogy a Sing Sing izmosabb foglyait részesítsem amnesztiában és alkalmazzam a távolkeleti hadseregnél.

— A Szaturnusznak a nap előtti átmenete bizonyítja, hogy tekintettel kell lenni a Capella sugárzására és ezért a napot nem szabad a valóságtól eltérő hamis hírek terjesztésével befejezni.

— Őrültség! Ez a horoszkóp tönkreteszi az egész napomat. Ma este a kandalló mellett akartam beszélgetni a főszerkesztőkkel.

— A Fiastyúk sugárzásának előnyös helyzete miatt javasolnám Mr. Truman, hogy menjen pisztrángokra halászni.

— És a szöuli gyerekek élve maradjanak? A Sing Sing gengsztereit se alkalmazzam a hadseregbe? Szó se lehet róla. Dobják ki az asztrológust és hozzanak azonnal egy másikat . . .

UJ BÉDEKKER

FÜGGETLEN NYUGATNÉMET BÁBÁLLAM

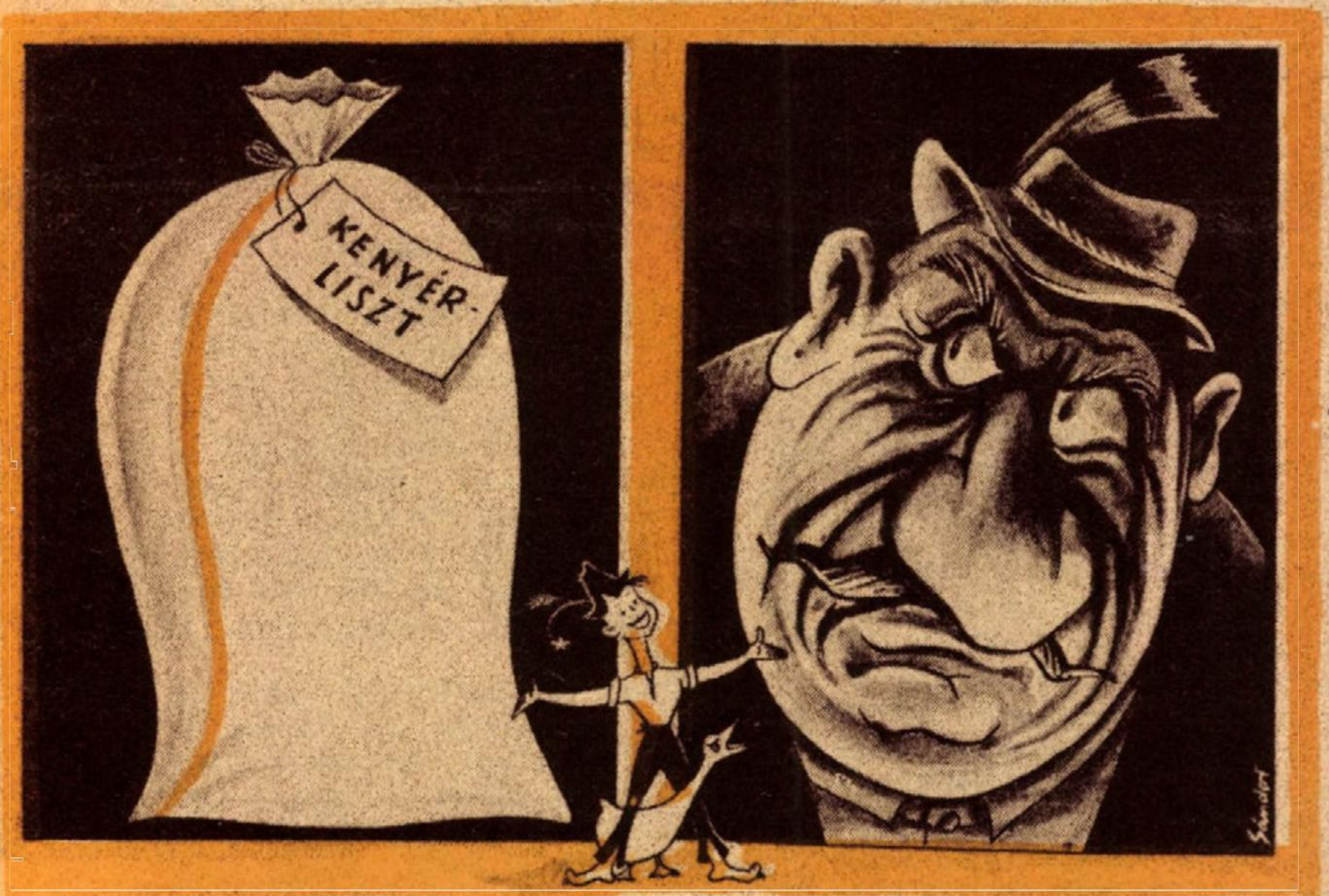
A Független Nyugatnémet Bábállam a Rajna mentén terül el az éhségtől.

Az államot azért mondják független államnak, mert az amerikai zónában például teljesen függetlenek az amerikai megszálló csapatok, az angol zónában az angol megszálló csapatok és a francia zónában a francia megszálló csapatok. Noha Nyugatnémetország tetőtől-talpig meg van szállva mindenféle nemzetiségű katonaság által, mégis teljesen függetlenül érvényesül benne a Truman akarata.

Az ország fővárosa Bonn. Régi város. Hogy a hagyományok megőrzése mellett a mai nyugatnémet szellem is érvényesüljön benne, legszebb utcáit Adolf Truman sugárútnak és Harry Hitler körútnak nevezték el.

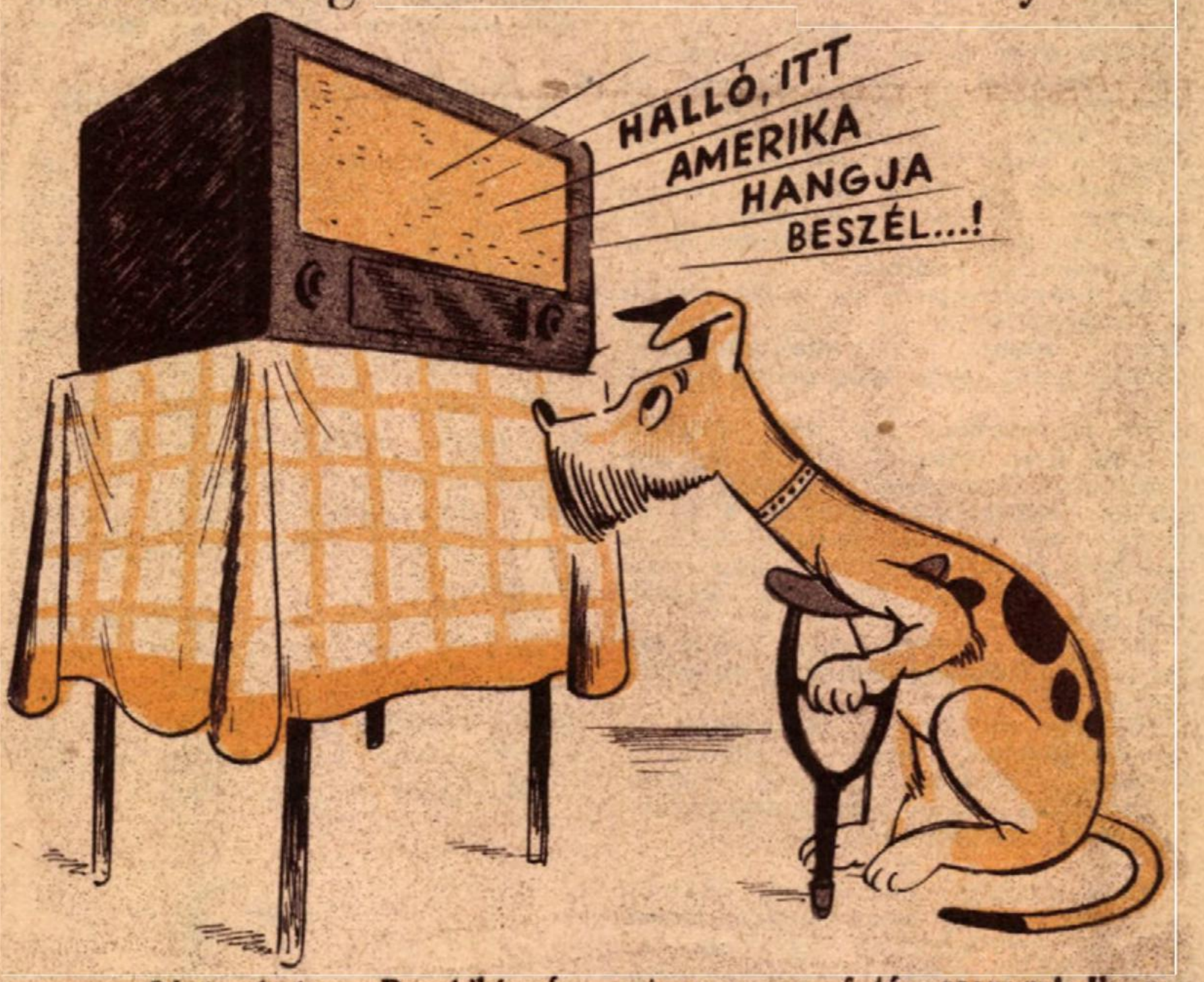
Az állam életét egy gyakorlott diktátor irányítja, akit németül Führernek és Kancellárnak, magyarul pedig Trumannak neveznek.

Ludas Matyi az új kenyérliszt-rendeletről

— A kenyérliszt egyre világosabb lesz . . . — . . . a kulák pedig egyre sötétebb.

A hazug ember és a sánta kutya

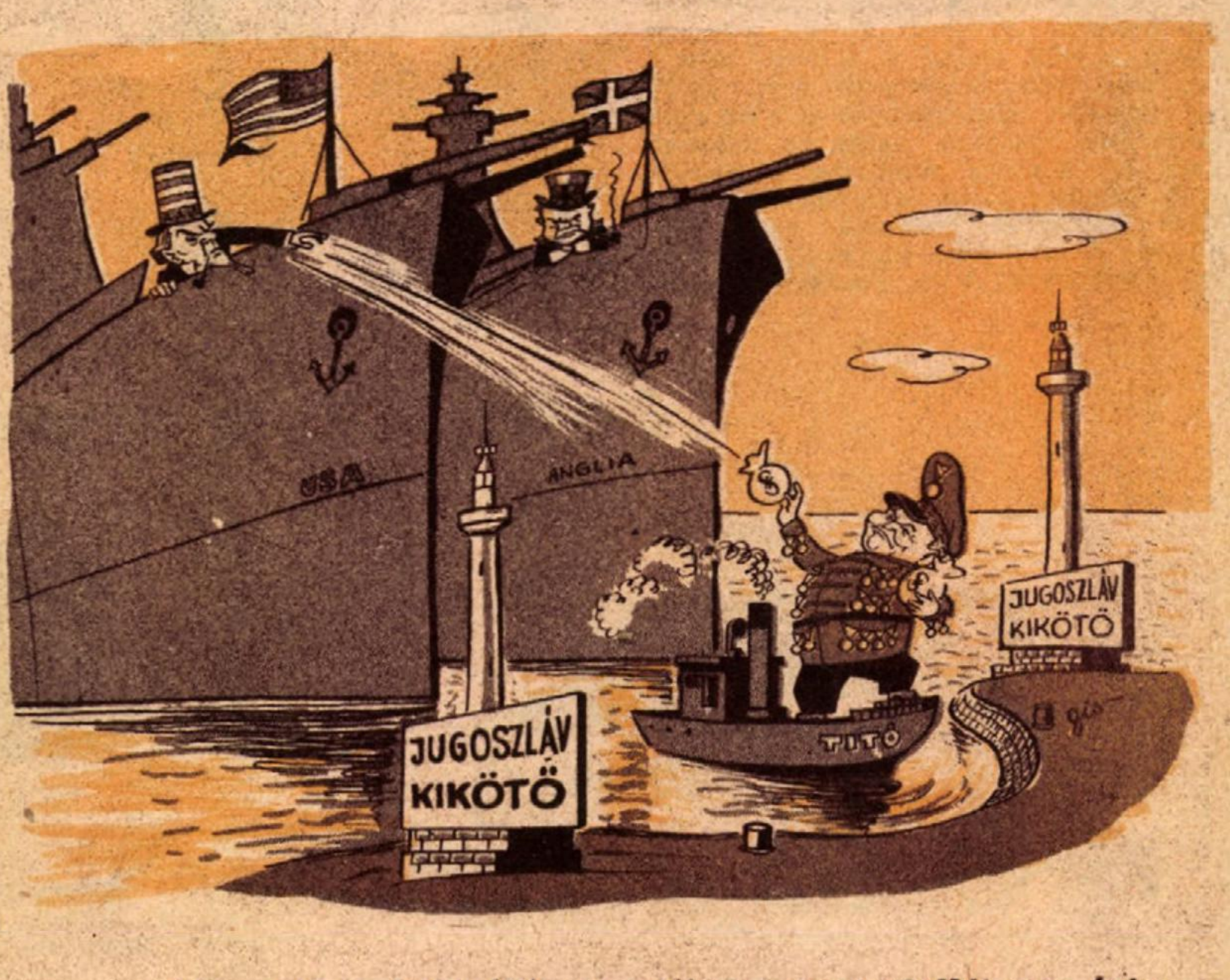
Sánta kutya: De kihívnám ezt egyszer futóversenyre! Ilyen biztos győzelmem még sohasem volt.

Szemtelen veréb

— Nem fújná meg egy kicsit ezt a gesztenyét, asszonyság? Nekem túl forró . . .

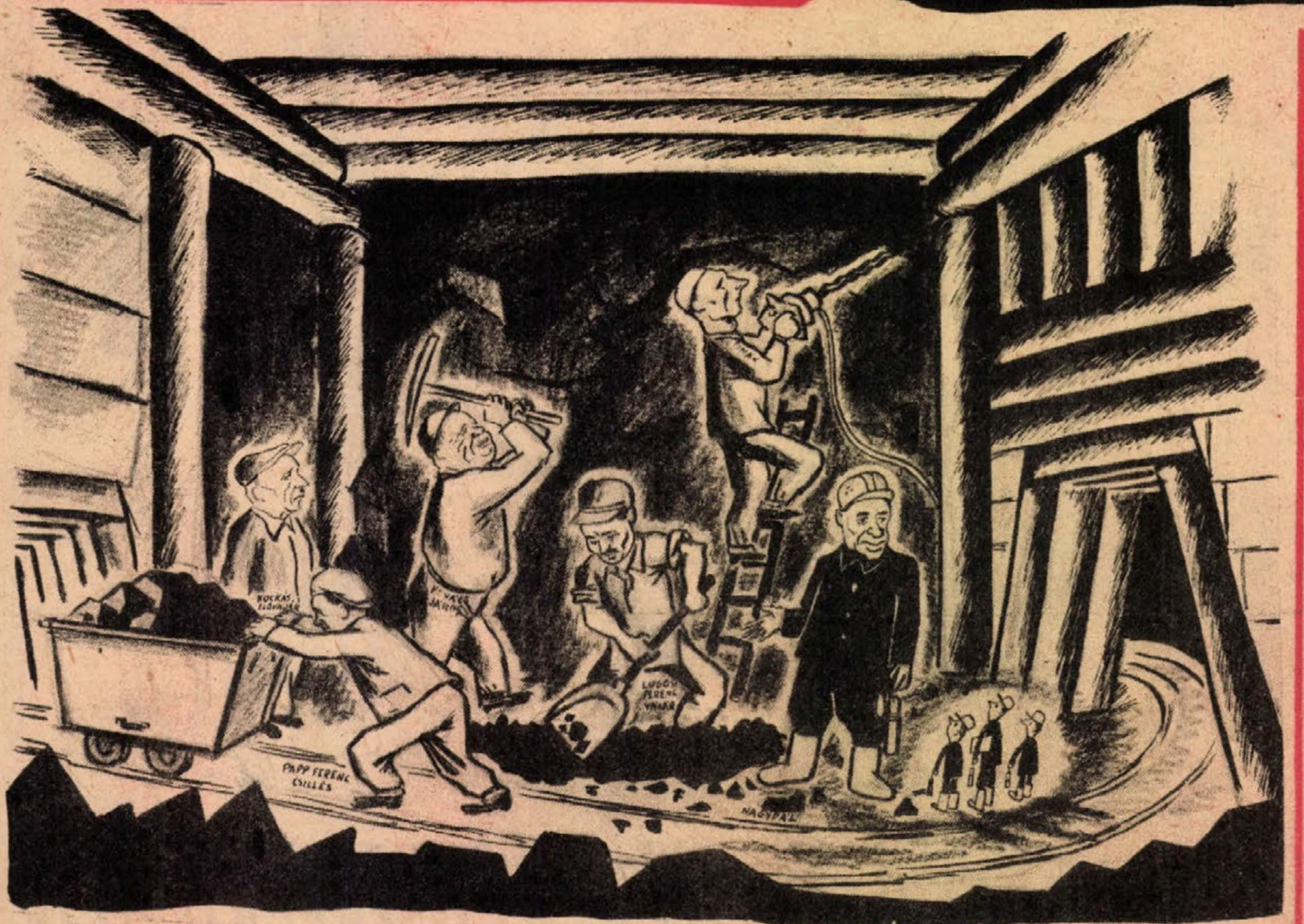
Tito, a révkalauz

— Ugye milyen jó kis helyre vezettem az urakat? Hát nem érdemlem meg azt a kis borravalót?

Ludas Matyi TATABÁNYÁN

A tatai bányászok hatalmas munkateljesítménye láttára a Ludas Matyi üzemlátogató brigádja ilyen kicsinek érezte magát.

BAJOK a mi bajaink

A jenkik országában, messze USA-ban munkanélküliség honol, nálunk meg munkaerőhiány. Így van ez a bányászoknál is. Hiába, ezerötszáz kiemelt kádert nem lehet máról-holnapra újjászülni, mint ahogy a bányászlakások sem nőnek gombamódra.

Na de most öröm a tárnában, mert 430, azaz Négyszázharminc bányászlakás építése van előirányozva.

A kiutalás is megvan, már a lakásra s ez pláne tetszik mindenkinek, megvan a terv, megvan az előirányozás, megvan minden, Csücsök bácsi is megvan, pedig már megvan vagy kilencvenéves.

Mondom ez mind tetszik a bányászoknak. Új lakás kis kerttel, padlással és sufnival, fürdőszobával és háromlámpás rádióval.

És kérnémszépen ez mind tetszik a bányászoknak és ezek a bányászok mégis elégedetlenkednek. Csuda látott ilyen elégedetlen bányászokat.

Na de kérem, mi nem tetszik? A terv nem tetszik? Tetszik. Az előirányozás nem tetszik? Tetszik. A kiutalás nem tetszik? Tetszik. A fürdőszoba nem tetszik? Tetszik. Talán a Csücsök bácsi kilencven éve nem tetszik? Csücsök bácsi is tetszik. Hát akkor?

Az nem tetszik, hogy minden megvan a lakásépítéshez és mégsem építik.

(Persze mi is, a bányászok is reménykedünk, hogy a négyszázharminc lakásból inkább előbb, mint utóbb mégis csak beköltözésre alkalmas bányászlakás lesz.)

*

Most pedig beszéljünk másról, mondjuk arról, hogy miért esnek különös nyavalyákba hétvégén egyes bányászaink, mikoris priznicbe tekerve, dunyha közé kavarva bablevessel kúrálják megkínzott gyomrukat s e beteg embereket két mankó sem tudná a jelzett napokon bányába támogatni.

A balsorsba tévelyedett bányászokat persze ne érje szemrehányás, sokkal inkább a port, amely van, a vizet, amely vízízű s a bort, amely szintúgy van, s annyira van, hogy a szénpor legargalizálása mással, mint Noé italával, nem is képzelhető el. Persze nemcsak a bányászok között akad hipermangán helyett kadarral öblögető egyéniség, hiszen a vasasok, könyvelők, sintérek, postások s a fogtechnikusok, stb. között is találhatók elegen, akik torokra tett kézzel esküdöznek, hogy egy kis fröccs többet ér három lavor legfinomabb Duna-víznél.

Az azonban érdekes, hogy sok bányász különösen hétvégén, fizetések napján az általában előforduló pormennyiség mellett, híven az íratlan recepthez, szokatlanul temérdek bort szivattyúz magába s olyannyira ellágyul, hogy egy-két napig nem tud bemenni a tárnába s szódabikarbónán kívül más élelemre szinte rá sem tud nézni.

Borzasztó betegség az ilyesmi, a kadariózus, katzenjammer vagy korhelyláz, ez a morbus bepialicus néven ismert jónyavalya. A betegség különben néha a fegyelmi nevű utókövetkezményekkel jár, kis lázzal és nagy fogadkozással, hogy bizisten ezentúl a vizet találják a legjobb italnak.

Na persze egy-két fröccs tényleg nem nagy baj, sőt direkt orvosság, olajnélküli portalanító és szívműködéstszabályozó egyszemélyben. Baj csak akkor van, mikor annyira kiborul a páciens, hogy másnap nem találja a bányához vezető utat s a tegnap még kadarban fürdetett torok gazdája az elfecsérelt idő nyomát bottal ütve, saját keresetének és a bánya termelésének csökkenésén érzi: nem is olyan kifizetődő dolog keresztkötésbe tekerve várni a fejszaggatás és gyomorégés elmúlását.

NAGY S. JÓZSEF.

„Vida Jenő“ akna

A régi csendőrsortüzes világban basa, vezér, kiskirály és főszakramentum volt a szomorúemlékezetű Vida Jenő. A XI-es aknát annakidején az ő neve „fémjelezte“, még jó, hogy a príma márkát azóta levakarta a történelem.

De volt Rechling-akna, Esterházy-akna, Tóbiás-akna, izéakna, kutyafüle-akna, minden kiebrudalt bányaigazgató nevét kisebb vagy rövidebb időre örökbefogadta egy-egy akna.

Ma Nagy Lajos vezérigazgató elvtársról nem neveznek el aknát. De nevét mégis megörökíti a termelés eredménye, amely „nagy“ és hála derék bányászaink munkájának, egyre nagyobb lesz.

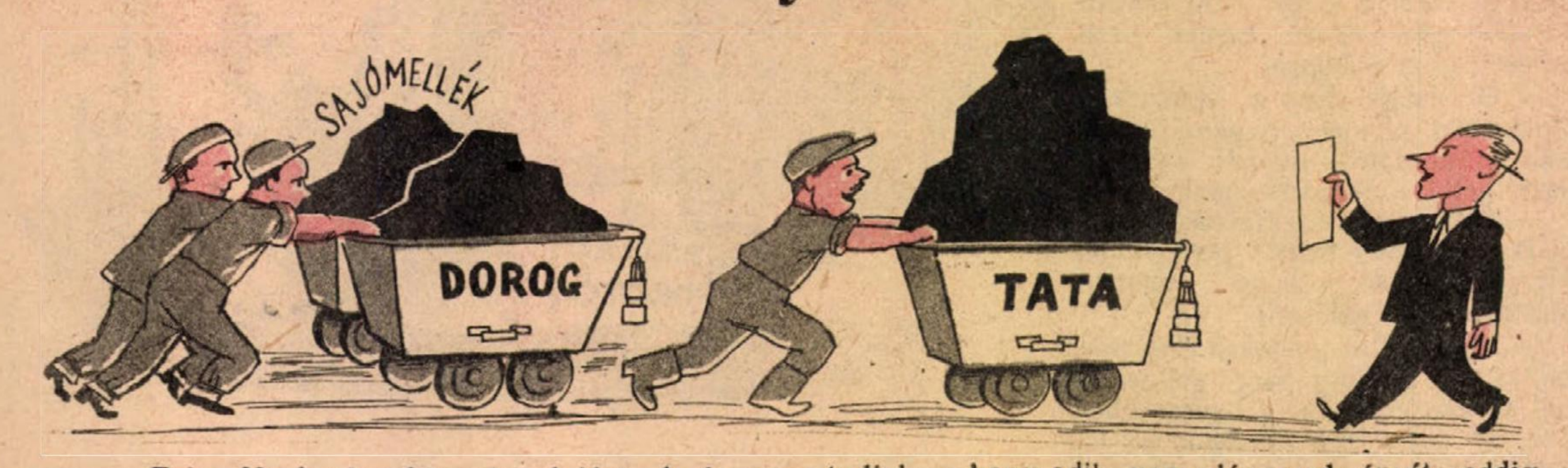

Egy tisztviselő tűnődése

Pontosan 125 rendelet érkezett ebben a hónapban és csak 124 olyan rendeletet találok, amely az ellenkező utasítást tartalmazza.

Hol lehet a 125-ik?

Tatabánya vezet

Tata: Ne bontsa fel még elvtárs. Amíg nem tudjuk a harmadik negyedév eredményét, addig biztos, hogy mi vezetünk.

Négy óra A FÖLD ALATT

Leszállás a mélybe

Félegykor indulunk a 8-as aknához. Vezetőnk, Nagypál elvtárs alaposan beöltöztetett minket, amit őszintén szólva túlzásnak tartok. Kaptunk valódi bányászruhát, gumicsizmát és egy furcsa kalpagot, ami vastag talpbőrből készült, tetején vaspánttal, hogyha fejünkre esik egy darab szén, be ne verje a koponyánkat. Ez a lehetőség kellemes izgalommal tölt el. Szeretek játszani veszéllyel, férfias dolognak tartom. Fehérneműt is kaptunk, inget és gatyát, talán arra az esetre, ha mégsem bizonyulnánk elég férfiasaknak. Belépünk az akna előterébe. „Jó szerencsét”, hangzik mindenfelől és én is mondom: „Jó szerencsét.” A hangom nyers és rekedt, lomhán húzom gumicsizmás lábamat, a bányalámpa lustán imbolyog kezemben. Egyik társam szerint úgy nézek ki, mint egy csizmáskandur, a másik szerint inkább egy madárijesztőhöz hasonlítok, aki lovaspólózni indul. Szerintem olyan vagyok, mint egy igazi bányász, de nem vitatkozom velük. Beszállunk a liftbe és zuhanunk lefelé. A bánya 180 méter mélységben van, ezt egy kicsit sokallom. De végeredményben mindegy, hogy egy 180 méteres hegy omlik-e rám vagy egy 120 méteres.

Nagy a nyomás

A főútvonalon rakodásra váró csillék sora mellett megyünk el, majd befordulunk az egyik szűk mellékutcába. Egy fejtőhely felé tartunk egyre bonyolultabb utakon. Már rég nem figyelem az utat, csak a vezetőnk hátát, mert ha őt elveszítem, soha ebben a vidám életben nem jutok a napvilágra. A tárna egyre szűkül, a mennyezet egyre lejjebb lóg a fejünk felett. A kormosarcú bányászok, akikkel találkozunk, egyre hajtogatják: nagy a nyomás. Ez azt jelenti, hogy a fejünk feletti széntömeg nagy erővel nyomja a tárna tetejét. Valóban, a támfák sok helyen meghajoltak, bár ez a biztonságot, amint a bányászok mondják, egyáltalán nem veszélyezteti. Hm... Gondolom, lehet a fejünk fölött egy párezer mázsás széntömeg. Vezetőnk azt mondja, hogy inkább pármillió. Egy valamirevaló aknát 50—60 millió mázsánál nyitnak meg. Márpedig én ezt az aknát „valamirevaló akhának” nézem. A vezetőnk határozottan állítja, hogy nem vagyunk életveszélyben. Én nem is félek, de azért nyugtalanít, hogy 50 millió mázsa szén van a fejem fölött, amit ezek a fenyőfa gerendák tartanak. Igaz, hogy a fejemen van ez a jó kis kemény bőrsapka. Hm, hm... Szeretek ugyan játszani a veszéllyel, de hogy játsszon az ember 50 millió mázsa szénnel?

Fejtés és robbantás

Most egy olyan tíz-tizenöt méteres hasoncsúszás következik. Itt úgylátszik, nagyon erős volt a nyomás. Ha ez a hegy most hirtelen húsz centivel még lejjebb ereszkedik, kellemetlen lesz 50 millió mázsát a hátamon tartani, amíg innen kihúznak. A hasonmászás konkrét feladata azonban eltereli figyelmemet ezekről a gondolatokról, ugyanis egyik kezemben a blokkom van, másikban a lámpa, úgyhogy a mászást ügyesen a könyökömön és a térdeimen kell végrehajtanom. A csuszka végén, amikor előkaszálok lábaimmal, amelyektől már-már búcsút vettem, egy ügyes testcsel révén combig merülök valami híg latyakba. A csizmám megtelik iszappal, most már értem, miért kellett fehérneműt is váltani. Fáradhatatlanul továbbtocsogok és csakhamar megérkezünk a fejtéshez. A háromtagú brigád nem csákánnyal, hanem modern villanygéppel, fejtőkalapáccsal dolgozik. A lefejtett fényes széndarabokat hatalmas, köralakú lapátokkal dobálják a mozgó gumiszalagra, amely hosszú úton továbbítja a szenet a csillék felé. Megpróbálom mind a két szerszámot. A villanygép majd kiszakítja a karom, a lapátot alig tudom megemelni. Megkérdem, mennyit termel a brigád. Kiderül, hogy a bánya legjobb brigádjával, a Lugosi-brigáddal állunk szemben. Nyolc óra alatt ez a három ember húsz csillét rak tele, ami kerek 13 tonnának felel meg. Nem lehet elképzelni, belefárad az ember.

Ezután a hasoncsúszást többszöri létramászással kombinálva megérkezünk egy másik tárnába, ahol éppen robbantottak. Ez úgy történik, hogy a vájár egy létrán állva egy ijesztő villanyfúróval beledöf a szén-mennyezetbe, majd a kifurt lyukakat robbantó anyaggal tölti meg. Magát a robbantást villanyáram végzi el. Bár elég fáradt voltam már, büszkén állíthatom, hogy aránylag elég fürgén szaladtam át a szomszédos tárnába, amíg a robbantás történt.

Eternit és japánszekrény

Csak az imbolygó lámpák világítják meg Prelog elvtárs arcát. Beszélget velünk, míg megjön az „abléz”, a váltás. Nyolc óra munka után friss és vidám a hangja:

„Én géplakatos voltam, de megszerettem a bányát. Nem olyan nagy dolog az egész. Belefurunk, lelőjjük és már omlik a gyönyörű fekete szén. Bele a rázóba, onnan a csillébe, válogatóba, vasútra, kályhába, ennyi az egész. Gyerekjáték.”

Mindnyájan nevetünk, olyan képtelenség gyerekjátéknak nevezni ezt az emberfeletti munkát. De Prelog elvtárs jókedvűen folytatja:

„Mi a fenét panaszkodjak, nem igaz? Vannak persze nehézségek is, de egyet mondok, elvtársak: miből állt régen a bányász lakása? Egy kecskelábú asztalból, egy vaságyból meg egy kalickából, amiben egy stiglic ugrált. Múlt héten azt mondja az asszony, vegyek az asztalra eternitet. Azt se tudtam, mi az, de megvettem. Legyen neki eternit az asztalon. Japán szekrényt is vettem, ez valami olyan kombinált konyhaszekrény, ez most a divat. Egyik asszony látja a másiktól. Jövő hónapba pedig megveszem a motorbiciklit. Mikor utazott a bányász motoron, elvtársak?”

Tűz van

Azt kérdi a vezetőnk, meg akarjuk-e nézni a bányatüzet? Kicsit ideges lettem. Hol van az a bányatűz? Itt a 8-as aknában, már két napja ég. Nem ritka dolog ez. A szénbe préselődött őskori kagylómaradványokban kén van, a melegben befülled, bizonyos vegyi hatások stb., szóval tűz van. Hát nézzük meg, innen úgyse kerülünk ki élve.

Persze egy létrán kell felmászni ismét. A vezetőnk elől kúszik, én utána, a csizmája ott van a fejem felett, amit onnan is tudok, hogy a csizmáról lepergő sár mind az én szemembe hullik. Vakon tapogatózom s egyszercsak érzem, hogy elfogyott a létra. Nagynehezen felpislogok s egy kerek lyukat látok két méterrel a fejem fölött. Egy hangot is hallok: „Nyujtsa ki a kezét, elvtárs.” Felmászok a létra legutolsó fokára és egy cirkuszi kutyát megszégyenítő pozitúrában nyulkálok felfelé a kezemmel. Valaki annál az egykezemnél fogva felránt a lyukon. Hőség és gázszag. Mintegy öt bányász dolgozik itt a tűz lokalizálásán. Gerendákat ácsolnak, földdel tömítik a nyílásokat. A tűz közelében dolgozókon gázmaszk van, hátukon oxigénpalackok. Két perc alatt csuromvíz lesz a fehérneműm. (Ismét meggyőződöm arról, miért kellett fehérneműt váltanom.) A tüzet magát nem látom. Gyorsan visszabújok a lyukba. Ah, milyen levegő van itt!

Epilógus

A 8-as akna mosdóhelyiségében ülök nyakig forró vízben és csutakolom magamról a port, szenet, latyakot. Halálosan kimerültnek érzem magam, mert négy óra hosszat néztem azt, amit a bányászok nyolc órán át csinálnak nap mint nap, évről-évre. Hősöket láttam, ez nem frázis. És az sem frázis, hogy ezt a négy órát sose fogom elfelejteni. Rengeteg japánszekrényt, eternitet, motorbiciklit és stiglicet minden bányász otthonába! Jó szerencsét!

Gádor Béla.

Jövő héten: Ludas Matyi KISTORMÁSON